

САНА ОЛОХ

ССНП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Х а н ы а т
1831 сыя алтынны
мытан тохсод

№ 42 (4776)

1976 жыл. Муус уотар 6 күнэ
оптубрунньук

Сынапта
2 карты

СССР ОБКОМУГАР ●

**Хас биирдий үлэһит—
үлэ үрдүк онорумтуотун
уонна хаачыстыбатын!**

ССКП XXV съездин делегаттара В. И. Грива,
П. С. Ефипаноза уонна Р. И. Темилова
баччыларна биһирэннэ

—СЭНП XXV съези элчилэртэй эвлэх айартуур үлэтин программата республика үлэнтэрин үлэе сага кыаймыларга өрө күүрдэр. Республика «Экономиканы уонна норуот олохун уйгутун салгым үүннэрэр туһугар производство көдүүхүн уонна үлэ хаачыстыбатын үрдэтэжкэ!», «Хаачыстыба пьителеткатыгар—рабочай мэктиэни!», «Аттыбар биир да хаалан иһээччи суох буолдун!» диин дозуннарынан социалистическай үчүталаһын кизгичкэ тэнийэр.

Республика үлэһиттэрин политической уонна үлэбэ активностара сака өрө көтө-
бүллүүтүн көбүлээччилэринэн ССКП XXV
съездин делегаттара тт. В. И. Грива, П. С.
Ефиманова уонна Р. И. Томилова буоллулар.

Таб. В. И. Грива биргээдэтэ хорьолдүүну суулар установкада үлэ быраймактамны онорумтуутун хас суукка ахсын 5 бырыһыаннан куоһарарга, декадатаады соруудагы 9 күнгэ толорорго, хорьолдүүну арааран ылымы бырыһыаннан үрдэтэргэ, хостонор металл себестонмоһын 7 бырыһыан чычэтэргэ, саппаас чаастары уонна электроэнергияны кэмчилээһини ситиһэргэ быһаарынна.

Таб. П. С. Ефиманова биргээдэтэ кирилгэ сымарыллыбыт 300 ньирэйтэн хас күн ахсын уовсайа 235 килограмм эбиллини мларга, бишр центнер эбилли себестоимовын 140 солкубайга дээрн чэпчэтэргэ, онов эти огоруу рентабельновын 63 бырыһманга дээрн үрдэтэргэ, биргээдэ хас бишрдн чилинэ

үлэ онгорумгуутун үрдэтэрин ситиһэргэ збээ-
һинээстэннэ.

Таб. Р. Н. Томилова биригээдэтэ бэйэтин
иниигэр үлэ оңорумтуутун ланна үрдэтэр,
алмааны ылыы сыллаагы былаанын 1978
сыл ахсынны 25 күнүгэр, оттон пятилетка
соруадын 1980 сыл ахсынны 5 күнүгэр
толорор соруу туруорунна.

СССР XXV съёни делегаттара салайч
коллективтара бэйэлэрин социалистической
эбэһээтэлиститбэлэрингэр бастыг технологи-
ны олохтоохуну, оборудованины, массам-
наны уонна механизмыны туһаныны тул-
спрыны, кэччылээһин уонна харыстааһын
режимин күүһүрдүүнү, коллектив хас биш-
дин чилиэнэ үлэ оҕорумтуотун уонна хаачыс-
тыбатын үрдэтэрин ситиһинин быһааныыт-
лар. Кинилэр бэлнэтэммит кирбиэлэри сити-
һин чопчу суолларын ыйааллар уонна «Хас
бишдин үлэһит—үлэ үрдүк оҕорумтуотун
уонна хаачыстыбатын!» диин девһиһин са-
лайтараллар.

ССКП обкомун бюрота партия XXV съёһин делегаттара тт. В. И. Грива, П. С. Ефипанова уонна Р. И. Томилова бачымнарын биирээтэ итиннээ партия райкомпарын, горкомнарын, ПССУОС, ЫБСЛКС обкомун «Хас биирдии үлэһит—үлэ үрдүк оҕорумтуотун уонна хаачыстыбатын» дьин дозунуун ССКП XXV съёһин делегаттара—рабочайдар бачымнарын кээнник өйөөһүнү тэрийэллэринэр сорулахтаата.

**КОММУНИСТИЧЕСКАЯ
СУБУОТУНЬУК!**

**БАЧЫМ
КИЭГНИК
ӨЙӨНӨР**

В. И. Лешин горвообугу 106
сыла туолуутунан сибээстээн
муре устар. IT күнүгэр комму-
нистическай субьютунньуур
ытыар туһунан докөмөнтөр
бачымынара сир ахсын музич-
ник айонор. Ити туһунан ССТА
корреспонденттара биллэрэллэр.

МЫТИЩИ. (Московской губернии). «Коммунистический субботник» — балласт гонимых норманов! — били мырдылар байлэрин, бир илдэздэрин массынаны оворор Мытищинскийдегы завод фрезеровщика коммунист В. А. Носков уонна кини уола Вячеслав. Производство балластныр эти инциденттэри коллектив астын ойдуу коруу. Ул ветерана токарь В. М. Шаповал, В. А. Чудини сайаар фрезеровщик.

гарым бириздээлөрү уюнга да
атын производствениктер кэм-
чилемикт матырыбаалып
үлэллргэ, нурс устар 17 кү-
нүзэр балтарас сметтады
норжаны голорорго была-
рынылар. Субуотунуна күн
30 самосвал откуллан тах-
смага, Массымканы отороч-
чулар патылетка фондугар 39
тынымыча солмуобайы киле-
риггара.

БАКУ. «Нефтяные камни» появились причалов в бастаки суднолар кэлэн таттоотулар. Игалар коммунистический субоутуннуьт суотугор ерукүүргө быкаарылмннн. Касний нефтшиктара материктарган турбалары, тутуу матирийааллары илгилер. Суднолар олордулурго аяныит мостары лнн абаллысар. Олор Бексказдэрин, садтары киригидхтэра. Нефтшиктар субоутуннуьк күн быланы тапыман 150 тонна неби хосгохтара, нннн сажожиннны арлуонмуохтэра.

CCTA.

7750 к и һ и тахсыаңа

Оройдонги субютунмырку үлэ бичимээт быраахынномыи биһымтиганап атаарара эрдэг-
тан бэлээннэни үлэлэр бирал-
лар. «Якуткалоострой» ТМЗ-
оо 84 киһини таһааран аты-
летка фондугар 357 солкуоба-
ны киллэрэрэ сорук туруу-
рунна. Оройун нииһил про-
мышленой, производствалай
таргаларо аты күн бай-
ларин сыяктарыгар үрдүк та-
һаарымаастык үлэллэтэрэ.
Субютунмырк күн үлэллэбит
дорчыларты онус патилетка
фондугар бизирхэтэрэ. Про-
комбинат рабочайдаро уонна
срэдуспалаохторо тутуу ма-
лын таһымаа, хайаматыга, ма-
бды агорутта үлэллэтээрэ.
«Сельхозтехника» холбоһун И
автомашиннан срабий гайлар,
6 бензосолуман соахоотаро
материал түбүдөр биһаппаа.

Механизированной колонии
башр кызматтары төлөрү тукапкан
туран, күнүгөбү соруудагы 110
бырманын толорорго соруулан-
на.

РайНО коллектива 185 ки-
шини тавааран 900 солжуу-
байдныг үзэши голорнога. Ки-
шинээр бэйэлэрин территория-
ларын бэрэджэнтэйнигөө, тава-
гас гайхыгызээр, отгуу жакм
бэлэнтэйнигөө күрүеэнигээ-
чих тэгсэргэ бичигийнхалар.
Атын тариатээр түрү үзэ-
лэлэлэрин эмнэ чүрээкбдн-
гылэр.

Бүгдэлэнг тургуулан бийлэл коммунистический су-буутуулуулга оройуон үрдү-үн барыга 7750 киби тилсэрэ билиннэ. Ити насныт сымла-бар ланга үлүс, Кинилэр онус патилетка суотусар бийэ хо-лудан 17100 солк. үлүнн толо-рустара.

СОЦИАЛИЗМ ДОРДОЙ АРГАРЫГАР

БЕРЛИН. Германия Демократический Республикатын нуруугуу кайаайыстыбатыгар ааспыт пиятыетта сыйлаарыгар 2,4 мөлүйүөн рационализаторской этиилер өлөхтө кылларып чыгыштар. Итинтен 16,7 миллиард марналарга экономический барыс кылынына.

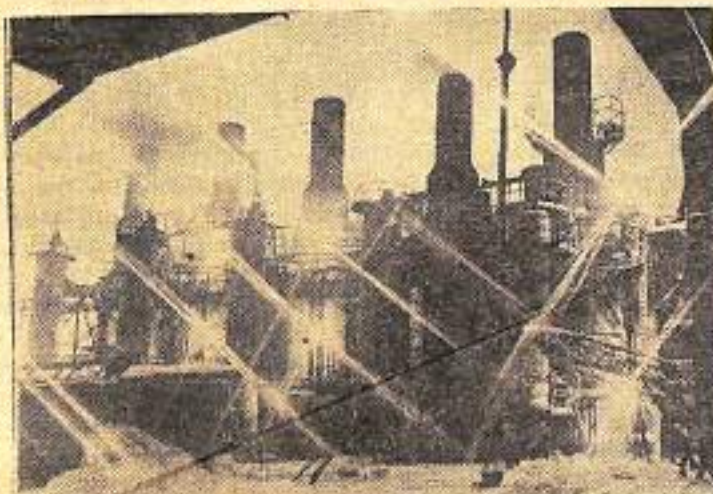
Республика новатордарын айар дуулуурдара нийтлелтк сэдлэрыгар нуруот хаһаайыстыбатын социалистическай нителсификациялаалын бипр дьохуннаах факторынан буолла. Рационализаторскай хамсааныгыга бипрдиннээн рабочайдар эрэ буолбллка, бүтүн производственной коллективтар кытталлар. Дойду нуруотун хаһаайыстыбатыгар үлэллир хас түөрт киһиннээн биэре бүтүө новатор эбэтэр рационализатор

БУХАРЕСТ. Кээр үерх дым-
лын салхыгтар Румынида 235
мэдүйүн экземплар тыгымчат-
тан тахса ааттах-суоллаах учо-
нистар бэчэттэнишхтаро. Уонсай
орто үөрөхтэниш оскуналарыгтар
арыс сүүстэн тахса, үрэдн үөрөх
наведениеларыгтар—сүүстэн тахса,
оттон преподавателэргэ уолна
үөрэнэччилэргэ алаан сүүсчэнэ
көмө үөрэтэр насобиелар тахсыах-
тара.

[illegible]

(CCTA)

Гаһы переработкалыыр Ухтинскайдаабы завод

КОМИ АССР Гаһы переработкалыыр Ухтинскай даабы завод үлэһитэрэ онус пятитетканы үчүгэйдик, тэтимнээхтик садалаатылар. Соторутаагыта бордодууксуһа үс көрүгэр хлаачытыта госу­дарстаен-

Уға снмолма: завод
бастыг производственник-
тара—оператордар Виктор
Гайнутдинов (хагас) уон-
на Геннадий Козан.

С. ГУБСКАЯ фотота.
ССТА фотокрониката.

Бастың опыт

ДЬОН ТҮМСЭР КИИНЭ

«Юбилейный» — Мындагаайы сә-
лиһиәттин тобус агитациаларыт-
тан бир улаханның, үс бимбар-
дныр үкүругү — барыта 65 бим-
бардаччыны, 14 үрөнәччини
хаба.

Агитацион үлэтигэр сэлсэвэр депутаттара З. Н. Белях уовна М. М. Дьячковский, политинформатор В. А. Максимов, агитатордар Т. Н. Старостина уовна М. Х. Яковлева, дяхталлар советтарыттан Е. Д. Заболотная, төрөйүүтэр комитеттарыттан М. Н. Ефремова ычталлар. Маны таһынан зонойа эрхс атын активистар бияллар.

Спортинший сектор Е. А. Ядрихинский араса кураһтайинилар, культурнай-массабай сектор М. К. Гермогенова уусуран таъдентельность, концердарын тартиптуттар постара уормасочиларни китари улаши, санитарнай тройка ирраһиларлар чэдикиртэр талаллабы 01673.3389.

Кини агитштабынан өңөүлүз-
бут үсүлүбүяра сөн түбөйүн-
рөн зоналар ички аркыларыгар со-
циалистическай куоталайына үз-
риллэр. Уусуран самодельно-
ека күрөштөйүннө бийити агитшова-
быттыгар 43 кини кыттына. Бир-
диндэи талороччулар А. Ядри-
хинскэй, Г. Дьячковскэй, Н. Ефре-
мов, Е. Беляев жэри бийирбөйүн,
үрдүк саяабызын миллион, тү-
мүккө кини агитшовага эрө байы-
гаран ичкие мистэзэ тигистибит.
Оттон спортивнай күрөштөйүннө-
гө дуойкка бастааттыбыт, саахы-
макка II—III хистэвлэри үлэини-
нибит. Аны өстүлүт теиниһигэр
күрөс бийдыларбыт хаалды.

Диагностик дүн дийдутаары нүүн нэртгэр аналзлах бичгэрт 73 араа бүлүүдэ көрүгүн астан, үүсүрэн тарбахтаахтар 19 өгө бүктэрин бэлэмнэн конкурса бэлтэн түрлэстүүл, Итилэри аналгмнэн бэлэмнэмчлнт. Ол бодууаах буула.

Зонада санитарий чөдчилгээр үзэвч ояатлах "медицинский центр" М. Х. Иконска далайбар, Санитарий тройка чидээнээр аптеканы тэрийчилээр, аялаах мууууг үзлэтэдээр, ый аяна бэслетена тавааралээр, медицинский технаарга лекцияарга, бөгсгэлээр тэрийлээр.

Айтканымт нингэн «Алде
суггара» днэн дьорус аркин хат
балуын таһарабыт. Айтканымт
раба бинабардхаччылар нийиник
төрө, социалистическай куотал
ны уулуубунайлар, төрөлүттөр
постарын эбсиниктөрө уонна бы
рхантара, айма, занитисдарытар
сыйдыны икрапа, үлэ дивеннэ,
сонуунар тапкыдары, о. д. а. баа
лар. Итир бары кичэллекхтин
огобуулдэлэр уонна аналдах
чунуука үмүдэлэр.

Заңиятселер расписаниде быһыла тыһын кытылдан аһаллар, СССР XXV съезин хатырынаалларыгар, үөрөтөрүттэр үчэ уочина сохдох производствотан араае бөлүүрөөс тарыхтар индустриизмга сырттан ахсын көрөх сабылдзэх сонуунары тирьдыбит.

Ички агивтаб занатцелар бую-
духтарын ичингэ семинардары
тэрийнэ ыштар. Од улахан комо-
доох.

Бытгалар агитационнай хаа-
сабай үлэни күннэри атогу, про-
изводствон кытта иккэ сибээс-
тнэргэ дуурубайт. Ол иһин үлэ-
һиттэр политическай уонна үлэ-
һэтибэстара биллэрдик үрдээн
иһэр. Союз чемпио́н шофера Н.
Ефимов, таһа да бэримэти тий-
бэт буоллар, зона үлэһитэр ах-
сыһтук кыттар. 1975 сылга со-
лохка иккис миэстэлээх тракто-
рист В. Павлов, механизатор К.
Гермогенов, ыһарэй көрөөччү
З. Н. Белях, бөрөөн көрөөччү А.
Саввин, ыһанныксыттар М. Са-
вина, С. Ефимова, М. Гермогено-
ва, Н. Захарова быһааныарын аһа-
ач толортууһалар.

Эдгдлэртэй кырдараастар да хаал-
сыйбиттар, 72 саястаах В. I. Пас-
ин билигин да бипр төһүү үлэ-
лэнтэ: трактордэры, автомбидлары
наиронкаалаан бөрөстүөйү таһаар-
бакка дьудуһар.

Ити хүрдүк «Юбилейнай» олох тоохторо нэһиллэхкэ арнас үлэ-эргэ, общественнай олоххо аһын-айдык ытталлар. Агитация бу күнүсүргэ ССКП ХХV съезина хаты-ыйнааларын пропагандалааһын сиһингэр кубуутта.

А. ПАВЛОВ,
агитатора начальника,

ЖИТОМИРСКАЯ ГОБЛАСТ, ОЕСИ
XXV сессия делегата, Житомир-
ской оройун «Украина» колхо-
зун субьектлани үүнээр эсеп-
тун салгааччы А. Г. Полупан
колхозтаахтарга сьезд үзетин,
иники соруатары кизегетти.
Зиед 50 гектартаи
хис бирдэиттэн 525 центнер
субьектлани ыларга соруатлана.
Аслыг сыда 505-тии центнер
сонуубуттара.

СНИМОККА: А. Г. Полупан (эр
төкү) эсептун чылаанэрин кытта.

П. БОЙКО фотота.

ПАЙЩИКТААХТАР ААТТАРЫТТАН

Сотаруудаарыта буолан ааспыт оройуон ланциһстаах бөлөмүсчүлүлүккэ муһуһаа райПО бэрэбыллыаһыа-
тыа 1975 сыллаахы үлэтии оҕуһутун истэн дүүүдэһиһа.
Муһуһаа кыттыллыахтара ланциһстаахтар аһттарыттан
атыһа өрһөһи үлэтии иһааһтарин иһиһиһк арыһбытара
үһиһа өлөрү туһарыһыа кэһкэ этниһдэри иһдлэрбөһтөрө.
Иһиһа бүгүн маһтан алһараа ол этниһлэртөн бэһэһттиһ-
бөһт.

А. А. ПЕТРОВ (Бахсы): Бай-
ги райПО-быт кэннэги быһама-
ра кэннэлээнээн хлэчыйыны
быды-кэстэ мэлтэттэ, розничнай
табаар эргирэри тохсуе пэтилет
катаагы да, 1975 сыллаагы да
былааннары тэбэрбөтө.

[illegible][illegible]

Эргийн уонга общественный айналык тиреэриштелерилер са-
нигарнай турук, үлэһиттер аян-
най гишениэлэре хөрдөбүлгэ эл-
бияттообот. РайПО салалтата бу
боһпуруска болдомтохун күүбүр
дөһө алаа.

И. Т. КОНСТАНТИНОВ (Болугур): Райпо салалтата Мында-жабайы баскарууларынан эриген предпринимательлерге табыар ка-нынаны түргөтөтөз уюлдузаста. Кынаныны суол эстаре субу келде. Аны икки эре ыйтан ордугуван чалгитация саралы-ныа. Билини жана мук кы-рата бирер автомобиль 700-чэ-кэте кырынар тапалална сытар.

Быйыл Мындажалыныа эби-ныскалматы тутар эне буюлдух

ха, кэлэр табаар, өрдүк бурдун
салтыһытын туоратар кыахтаах
пыт. Иккүн эмнэ өрдүк бидээ-
рыһэхэ.

Н. П. ФРИГОРЬЕВ (Уралмыс):
Үүт бородууцталарын атылхай-
ламын кээтэнгө нөлөөлсөнбүт
тэн элбэх этин кинэр да, ол
кыяан гүчөөттамар. Дөнгөсөн,
үүт суох буолбатах, баар. Үүт
бородууцталара өгөһулар да
кыалтааллар. Дылаа район
өтүттөн сайаанка, тэрэһин
сүөлөр сытар.

С. В. МАКАРОВ (Сылан): Эргийн предпринимателарын мэтгэвэрлэлийн базаларын сүрийн көргөгч, сорох сүрдэгч бөөрөгчөн бизнестэ наймцитаахтар этиллэре бэлхэмтөгч мнэлэлбэт хомолтолоох. Хас да сылан бнх этиллэрин үрдүнэ Улахан Күүл участагын мабанын мүн бүгүнүгэр дээрн мал днэтигэр тулар. Хаһаагча дээрн ханнхыг элэрүхүт эбнэ буолда?!

Н. Ф. КРИВОШАПКИН (Соловьев): Ийлийнхөтөрдээр мааньдчилнары сөтөөх дьэнэн-уутунаа, икшылалттарынаа хаачийар туһунда этиа сөтөөх. Вийнхөх, Мегралаара, итп эмна смьһаннаах

РайПО систематыгаг кооперативнай бас билингэ элбэгэ сүх сыһыаннаһыга, сөөһи уонна ыһаһаһыга чычылара туораталла иликтөр. Урук оһоһоһоһа айһаһаһа бодон суу

Этиглэр сүннүүнэн сөптөөхтөр, сиздээхтэр. РайПО бы-
рабылыанньата пайшинтаахтар критикаларын, туруур-
сууларын учуоттуох тустаах.

Улуу үлэлэр программалара

Советский Союз Коммунистической партии
XXV съезд биһиги алахтутугар сүдү дьылалар,
инникигэ тэтиллибит протамилаах улуу үлэ
лэр съездарын быһытынан иккэ, Кини Коми-
тет Генеральной секретара табаарыс Л. М. Бреж-
нев өҥөрбүт диригэ ис хоһоонноох, ленинскэй
идеяларынан илгийбит ССНП Кини Комитетын
Отчутунай дьаһалатыгар, съезд атын матыры-
йаалларыгар, быһаарылыларыгар туох ситиһил-
либитин, баарадай панорамата уонна биһиги
дойдубут күүһүнү кудэтин салгыы үүнэрини,
дьон олохун таһымын үрдэтин, б и һ и г и
общественнай олохпутун бүтүннүүтүн өссө сайын-
наран иһини ордук сойумар изскиллара советскэй
норуот аан дойду бүтүннүүтүн иннилэригар биир
быстыбат ситим быһытынан турдулар.

XXV съезд донмуоннарын кытта билсннэллэр-
рингэр советской дьон буттүүн норуот дьүүлэ-
ринин кэнниктэн ыпыллыбыт «1976—1980
сылларга ССРС норуотун хайаайыстыбатын са-

Биьнарыы сүрүн туһайыларыгар сөп түбэһин
нэриэи экономина уонна культура сайдыыларыгар
дабайыллыахтаах саҥа кирибиннар хайдахтаах
күрдүк үдүтүрүк көрдөрөллөр. Ол эрэри ба
лиэтэммит былааннар мунууурудук туолар ныха
таахтар, ол эбэтэр быһиҥи тыһыынчанан завод
тарбыт итинэнэ фабрикаларбыт, колхозтарбыт
уонна совхозтарбыт тыһыннаах практикаларынан,
иһэ-сүтүгүнэн советскай дьон үлэлэринэн итинэ
нэ айыны, арынан барабыр элэминиттэр.

Тийа хангайиш, батын салгыи сайыннарыи
курлуун буттуун нэрлэе уонсай государстаен
ий соруугу ылан нэрүбүт, партия ийи
хардарыта сибээстээх сыаллары туруорд. Бас-
тамыкта: дойдуну аһынан-үөлүнүн уонна сыра-
нан эрэллээхтин хааччыиыныи ситиһарга, ма-
ныаха сөп буолар резервалэри мунньунарга. И-
ккһө: муорат итиэннэ дэриэбинэ материальнай
уонна культурнай бытовей усулуобуйалара чу-
гасаһыиыларын суолунан салгыи баран иһарга.

Бу икки сыяллар принципиальной экономическай уенина политическай суолталаахтар. Кинилэр икки кизин Кинн Комитет Отчустунай дакылаатыгар табыарыс Л. И. Брежнев бэлэтэзэбинин курдун, ленинскэй аграрнай политикамы айымнылаахтын сайымнарыыны көрдөрөр партийнэй ыйыгылар ис хоһооннорун быһаараллар.

Ити сыяллары ситийни суола практикага хайдах буолуохтаабын? Бу туох ханнык иннинэ тыа хаһаайыстыбатын производствотоын бүтүннүүтүн салгыы хаачыстыбалаахтыг уларыта тутуу. Элбэх биризмэни, үлэни, средствонно ороснуоттааһыны эрийэр чөлчүкүтэ суох сорук. Бу салаага капиталы: угуу, үс сүрүн туһаайыыга — механизацияга, мелиорацияга уонна химиялааһынга түмүлээн туран, 172 миллиард солн. тинийэхтээх. Кэлин икки пятилеткаларга 14 мөлүйүүнтэн тахса диттардаах нүүлсүтүллэр уонна куурааулу-бут сүөдэр туһага таһаарылыннылар. Тыа сир-
330 VHS

НОВГОРОДСКАЯ УОБА-
ЛАС. «Гвардеец» приефабри-
ка коллентина онус пятилет-
када 37 мөдүгүн устуука
сымыгы атымга таһаарыла,
Ити 1975 сыллааһар 11 мө-
дүгүнүн алаах, Маны кө-
төр ахсаанын, бородуксуу-
ны биригичи элбэтти суоту-
тар ситибиллэтэр.

СНИМЮККА: коммунисти-
ческой ула оскуолатыр үө-
рэх кэнэ.

А. ОВЧИННИКОВ фотота.

Ула үөһүгэр

Лон курдук үлэ чааһыгар
кэлээт, суруйар массынаты-
ан дыһаа кумаарытын ос-
чэртээбитин барар. Быыста-
ла суох, ыксаллаах биригичи
бир сорудахтар кэлэн
иһэллэр. Итин барытын би-
риэмэнигэр бүтэрэн көрдөбү-
тэ эппиэттир тына бэлэмнээн
иһиллэхтөөх. Бу үлэни бөрт
чуолкайдык толорор буолан
Варвара Тарасова үлэтир кол-
лективни улахан ытыктабы-
лын ылаа.

Варвара орто үөрэни бүтэ-
рээт, бухгалтердар курстары-
гар үөрэммитэ. Билигин ис-
дыһаа оройуоннаады отдели-
тар бухгалтердыр уонна се-
кретарь-машинистадыр. Бу
туһунар бөрт тирээлээх, тү-
бүктөөх үлэҕэ үтүө суобас-
таахтын үлэтир, бэриллэбит
сорудахтары чуолкайдык ута-
лыһаакка толорон иһэр.

Кыра бырааттарын — үөрэх
дьонун Алемшаны, Сеппи, Пе-
тланы астары-таастарын кө-
рөн улаатыннарар эрэр. Ого-
лор үһүн үөрэхтэрингэр сити-
һэллэр, көрсө-сэмэй дьон.

Комсомолка Варвара Тара-
сова сүрүн үлэти, дьыты-
тар бырааттарын көрөрүн-и-
тэрин таһынан коллектив об-
щественнай олоһор активнай-
дыт ыттар. Бары үлэҕэ көх-
төөх, ыһаамнылаах буолан
салалта хас да Бочуотунай
грамоталарын, сыаналаах бө-
лөхтөрүн ылаа.

В. ИГНАТЬЕВ.

ИС СҮРЭХТЭН ЭТИЛЛИБИТ ТЫЛЛАР

Редакцияҕа кирибит суруктартан

Партия XXV съезинэн сибэст-
тээн үлэһиттэр политической
уонна производственной актив-
ностара сүгүһүннүк өрө көтөбү-
лүүтэ онус пятилетка бастакы
кварталыгар редакцияҕа сурун
кирибитэ лаппа элбээһинин тө-
рүтүнэн буолла. Ааспыт сыл
туһааннаах кэмигэр 498 сурук
регистрацияламмыт эбит буол-
лабына, быһыл почта 600-чэ
суругу адалла. Ол — съезд ти-
һингэр ыдыллыбыт үрдүк эба-
һэсталистибалар, бэриллэбит
тыл туолуутун туһунан рапор-
дар, социалистической куотала-
һы хаамытын уонна произ-
водство майастарын тустарынан
үөрүүлээх сонуннар. ССКП КК
партия XXV съезигэр Бырайы-
тын хаһыатынан дүүһүлэһитэ
үлэһиттэр активнайдык ыты-
нылар. Съезд үлэтир күннэри-
гэр табаарыстар Л. И. Брежнев,
А. Н. Косыгин онорбут дакы-
лааттарын биһирин үтүс сэгээ-
риилэр киридиллэр. Итигэр бэ-
рылаһыгар советскай дьон Ком-
мунистической партияга, Совет-
скай правительствора мунгура
суох тапталлара, дирик махта-
лара ис сүрэхтэн этиллэллэр.

Рабселькордар Н. Ф. Кузь-
мин, Н. С. Соловьев, П. Ф. Ма-
наров, В. Ф. Лазарев, А. А. Сня-
цев, тыа хаһаайыстыбатын спе-
циалистара В. Ф. Ермолаев,
А. К. Малышев, П. И. Иннокен-
тьев, нэһилиэк Советын испол-
комун председатели М. С. Леон-
тьева, культура үлэһиттэрэ И. И.
Кандиаскай, М. А. Никитина,
учуутал П. Е. Барахсанов, ком-
сомольскай үлэһит С. С. Мак-
симова уо. д. а. үлэ-хамнас дьо-
һуннаах боппууостарыгар со-
нуу, интернаһинэй матырыйаал-
лары киллэрэллэр. Хаһыат стра-
ницаларын рабселькордар П. С.
Оконешников, В. Д. Барашкова,
Е. П. Харитонов түһэртээбит
фотолара үтүстүк иһэргэтэллэр.

Кирибит суруктартан үксүлэ-
р хаһмакка бачээтэммиттэрэ.
Оттон араас биригичиллэрини
редакция наалналарыгар хаалан
хаалыт суруктар туох туһунан
кэлсиниллэрий?

Дьонго болоһомтолоох —
сыһан, кинилэр тустарыгар кы-
һамны — советскай кдн дьонун-
наах хаачыстыбата. «Биһиги ин-
тернат-оскуолаҕа 1958 сылтан
үлэһиттэр, — диир суруйар Н.
Гурьена. — Ыарыһах буолан кы-
һаллэтылар кэммит албаах боу-
лааччы. Онно барытыгар, чугас
эргин ыалларбыт уонна оскуола

үөрэнэччилэрин, пионердар
итинин комсомолецтар, үтүө
көмөлөрө санаабытын көтөрө».
Чурапчы сэлэһиньэтин олохтоо-
до Н. Оконешников бэйэтин ыс-
са ыалын Иван Попов туһунан
суруйар. Түөрт биригэ төрөө-
бүттэри согоһот иһэ Татьяна Ва-
сильевна иһтэ киһи-дара онор-
тообут Вана орто оскуолаҕа бу-
тэрэн бараан билигин деткойби-
накка үлэһин сылдыар. Сотору
үрдүк үөрэххэ кириэр бадалаах.
«Чинчий, дьонго-сэргэҕэ хай-
данар, үлэҕэ, үөрэххэ дьулуур-
даах манньык ыччаттары көрө-
көрө биһиги, кырдыаҕас дьон,
бөрсө үөрэбит», — диир автор.

Махтал, баһымба тыллара
үтүстүк биһиги эмигитэригэр
этиллэллэр. «Алар кулгаабын
ыалдыар буолбутун дьыһын-уоп-
пун, оһолорбун көрүүттэн тар-
дытан аахайан көрдөрбөккө
сыдыбытым, — диир суруйар
Чаныртан Герой-иһэ А. В. Алек-
сеева. — Кэһини төбөм аһар өт-
тө иһэн барбыта, күөмэйбин
кытта мэхэһинир буолбута. Оро-
йуоннаады балыһаҕа тийэрбин
кытары врач Мотрена Филип-
повна Платонова кулгаабын
дһитэр кутургуйа тахсыбытын
быһаарбыта. Уонча хонукка эл-
гэһэн, үтүөрэн дьыһэр тахсы-
бытым, оһолорум барахсаттар,
күн көстүбүтүн нурдук, үөрэн-
көтөн көрүстүлэр». Итинник иһи-
рэх тыллара десолунит шофе-
ра Н. Оконешников врач М. И.
Ивановаҕа, оройуоннаады ба-
лыһа инфекционнай отделени-
еи коллективыгар. Хайахсыт-
тан В. Федоров хирурдарга Д. В.
Павловка, В. В. Юхноба, врач
С. М. Аваньева, фельдшер М. К.
Эверстоваҕа, Чыаппара детком-
бинатын үлэһитэ Е. Максимова
оройуоннаады уонна Чыаппара-
таады балыһалар коллективта-
рыгар. Чурапчы сэлэһиньэтин
олохтооҕо В. Игнатев врачтар-
га А. А. Ермолаеваҕа, З. Е. Ни-
колаеваҕа, фельдшердэргэ Т. Н.
Гончароваҕа, Л. Ф. Чаплыгина-
га, Е. Г. Толбоноваҕа аһыллар.

Онус пятилетка бастакы күн-
нэригэр дьон-сэргэ болһомто-
тун кинигэр көдүүс уонна хаа-
чыстыба боппууоһа хаһаагы-
тааһар да күүсэ турда. Ол иһин
биһиэхэ кириэр суруктарга ити-
тэхэ таһар иһэһтэр сытыы-
тык критикалааналларыгар киһи
муһаарыа суох.

Тутууга уонна оттука барар
мас оройуон иһилиһиньэлээх
пууннарыттан улам тэһэн иһэр.

Онон маһы мунутуур көдүүс-
тэхтик туһанарга ким барыта
кыһамныахтаах. Ол эрэри суолу,
бааһынаҕы солуурга охторулу-
бут мастар буору кытары буор
буолан сыталлар, тутуу маһын
тобого туһаҕа эмнэ таһаары-
лыбат. Көрдүн ким таптаабыт
спригэр ытыһылар буолан эдэр
ойуурдар онус амсэһилилэр,
Хоптоҕо олохтооҕо Е. Кожуров
итини ыһан туран, бу боппууос-
ка общественность болһомтоотун
тардар наадалааһын туһунан
этэр.

Мугудайтан П. Перотакон су-
лу онорооччулары сэһилир.
Якутскай — Чурапчы суола Со-
лообут үрээни баһыттан атаһар
тиннэ, 65 юл устатыгар, сыһыар.
Быһыт онно сир кырсын алды-
тан туран саҕа суол таһаарды-
лар. Итинэн Карл Маркс ааты-
нан совхоз Мугудайдаады отде-
лениетын баттамалаах ходоһа-
ларын буортулаатылар. Автор
маны көннөрөр дыһааһы ыларга
модуулар.

«Биһиэхэ, андаатар — сүрүн

булт, — диир суруйар Болтонот-
тон бултут К. Митронов. — Ону-
саас үөсүүр нэмигэр уонна кү-
һүн ситэ иһигинэ уора-көстө
ытыалаан ылар дьоннор суох
буолбатахтар. Ааспыт саас И-
һэрдээххэ, Лаһнылыга, Хорбол-
дунга, Олөһнөөххө, Тэкиндэҕэ
дурдалар тастарыгар түөртүү-
иһэһин өлөрүлүүбү андаатар-
дар сыталлары көрбүтү. Ма-
ны бопсорго бүтүүн кытаһах-
тык охсуһуохпутун наада». Бу
автор атын суругар Илин Түө-
һэҕэ сирдһиһэ бүтэй тутуллу-
куттан ыла үтүс от ыһыллар
буолбутун көпсир уонна бүтэй-
дэһини сир аһын күүсэ ыы-
тарга ыгылар.

Хаһыат иһингэр ССКП XXV
съезин уураахтарын олоххо иһи-
лэрэр иһин охсуһууну кинигин
сырдатар сорун туар. Итиннэ
хэ бары хаһаайыстыбаннай, пар-
тийнай, советскай, профсоюзнай,
комсомольскай, о. д. а. общес-
твеннай тэрилтэлэр мытар үлэ-
лэрин туһунан көпсир сурун-
таргытын күүтэбит.

БӨҥҮӨЛЭКПИТИН ЫРААҔЫРДЫАБЫН

Үлэһиттэр депутаттарын
оройуоннаады Советын, Чурап-
чы сельсоветын исполкома-
рын аналлаах быһаарымылары
нан кулун тутар, муус устар
ыйдар ырааһырдымы ыйдары-
нан биллэриллибиттэрэ. Ыал-
лар, тэрилтэлэр, уопсай дьы-
һэр тастара бу кэмгэ бөхтө-
ре-сымыстара хайыы-үлэ та-
һыллан ыраастаһахтаах эти-
лэр.

Биригичи тэрилтэлэринэн,
таһынай ыалларынан ы-
тыллыбыт санитарнай рейдэ
түмүгүнэн интернат-оскуола,
тубдиспансер, киһи балыһа,
коммунальнай предприятие-
лар уонна тувсаран оноруу
комбинатын сорох объектары-
гар ааспыт сыллардааһар ба-
лачча тэрэһиннээхтик санит-
тарнай-чэбдигирдэр үлэлэр
барбыттара бэһиэтэннэ. Ол
эрээри быһыл сааскы при-
һин эрдэһини билэ олорон
нор ПМК, эргин тэрилтэлэ-
рин саҕа уопсайдарын таста-
ра, туалеттара, помуобалара
баччаанна дьэри ыраастаһа
иликтэрэ киһини дыһсиннэ-
рэр.

Сорох чахчылар көрдөрө-
лөрүнэн киһи балыһа туалэ-
һын эргэ свалкаҕа тохпуттара

билиһнэ. ДЭУ шофера Дья-
ковскай ыаллар туалеттарын
тутуу учаастаһын олбуорун
иһигэр тохпута арыллан, хат-
таан ыраастатылыһна. Граж-
даннин Захаров сыардалаах
буһунан туалетын эргэ свал-
каҕа иһдэн иһэрэ тутулан,
иһыллыбыт мизстэҕэ тохто-
рулуһна. Ыаллар балбааһы-
нан онорбут «танкалара»
нефтебаза таһыгар, мясомол-
пром, тутуу учаастаһын үрдү-
лэриннээһи суоллар кытыла-
рыгар тохпут буурыдаахтары
булан эппиэхэ тардыллыах-
таах.

Дьон бөдү-сыһы свалка
мизстэһигэр тиэриттэрин да
иһин, кириэр аһыга сүөкүүл-
лэр. Ол курдук, гражданин
П. Н. Толстоухов ДТ-75 мар-

Бу ый хайдах буолуой?

Күн-дьыл уларыйытыһын
быһарымыһын наарыһыма-
ла. Ол курдук, түүнү сөһө-
рон, күнүгүн сыһыан, та-
ры маһыа тиэриннэ зато
иһэриһ.

Итидээһи орто температура

1-5 ыһааһы, эбэтэр түө-
мүтүн 4 ыһааһынан сы-
һас. Сөһүү 18—20 км түһүөҕө,
эмэһи норматтан кыра. Ый са-
һыһаар түүнү — 23—28 ыһаа-
һы сыһыһа, ий бүтүү-
түгэр күнүгүн 11 ыһааһына
тиннэ сыһыһа. Онон
температура устакыһыттан
сыһыһахтаах, таһаһыһа
кириһэлээ-тахсыһаат са-
һыһан буолар.

Ый устата тиннэ, тыһа
мөһтө.

М. КАРДАШЕВСКАЯ,
аппа-метеостанция
начальнига.

калаах транторынан балбаа-
һын аһас аһа таһыгар, кө-
лөр-барар сир иһэһидэтэ
тохпута тутулунна. Иһинитин
бөдү свалка түгэһин дьэһи
иһдэн сүөкүүр булгуччу
наада.

Сүөһүлээх дьон ойбон та-
һыһааһы ноһуоһун ыраастыһы
схсоллоро эрэйиллэр. Кэһин
кэмгэ ыаллар оттук маста-
рын, араас таһаастарын,
хаттаһыһыһын олбуордарын
таһыгар тоһон, бөһүөлэһи көс-
түүтүн иһиттэллэр.

Бу күннэргэ санэһидстан-
ция, сельсовет аналлаах сан-
рейдэлэр ыалларынан, тэрил-
тэлэринэн өссө төгүл ытыһа-
лара быһаһыһанар.

В. РОМАНОВ,
Чурапчы сельсоветын
исполкомун председатели.

Редантер А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ

РайОНО, үөрэх, үрдүк оскуола уонна научный уч-
реждениелар үлэһиттэрин профсоюзун райкома, Ал-
тар 8 кылаастаах оскуолатын администрацията уонна
профсоюз местнома учуутал

ГЕРМОГЕНОВА ЕВДОКИЯ ИВАНОВНА

ыарахан марыһтан өлбүтүнэн сибэстээн боһуоннуу
көргөттэригэр, аймахтарыгар байлэһин дирик кутур-
данырын тирээлэллэр.

Чурапчы орто оскуолатын бары выпускниктарын муус устар
10 күнүгэр 1976 с. иһиһэ 7 ч. 30 мүн. «ОСКУОЛА ЧИЗЬИН
ИНИН» традиционной бизчэргэ кэлэн ытыһыны ыларгытыгар
ыһырабыт.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского
райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся
Якутской АССР.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтавай индекс 678700, Чурапчы с. Карл Маркс
уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 91-395, отделлар — 91-495, уопсай —
91-505.